

Göbeklitepe, Filipinler'in 'un direnci'ni yumuşattı

ORTA Anadolu Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (OAIİB) ile Un ve Unlu Mamuller Tanıtım Grubu Başkanı **Turgay Ünlü**'yi 5 yıl kadar önce dönemin İhracat Genel Müdürü aradı:

- **Filipinler Sanayi Bakanı Şanlıurfa'ya geliyor. Göbeklitepe'yi görmek istiyorlar. Sayın Bakan ve eşinin Şanlıurfa'daki ağırlamasını üstlenir misiniz?**

Turgay Ünlü, hemen harekete geçti. Filipinler'den konuk Bakan'ı karşılamak üzere Şanlıurfa'ya gitti:

- **O güne kadar Göbeklitepe'yi hiç duymamıştım. Filipinler'in Sanayi Bakanı'nın eşi 15 bin kilometre öteden Göbeklitepe'yi öğrenmiş ve görmek istemişti.**

Kentin Valisi birinci derece protokolle konuk Bakan ve eşini karşıladı.

Göbeklitepe turu sırasında **Ünlü** konuklarına eşlik etti. Konuk Bakan, Göbeklitepe'den oldukça etkilendi:

- **Türkiye, Göbeklitepe'nin tanıtımını iyi yaparsa, Mısır'ın piramitlerden sağladığının iki katı turizm geliri elde eder.**

O sırada Filipinler, Türkiye'den giden una antidamping soruşturması başlatmış, yüzde 40'a yakın ek vergi konulması gündeme gelmişti. **Ünlü**, fırsatı değerlendirdi:

- **Sayın Bakan, Göbeklitepe'yi gördünüz. Bu topraklar 12 bin yıldır buğdayı biliyor, işliyor.**

Bakan gülümsedi:

- **Taşı tam gediğine koydun.**

Şanlıurfa'dan Mardin'e geçildi, orada da bir gecelik konaklama sonrası konuk Bakan ülkesine döndü. Türk un sektörünün Filipinler pazarındaki antidamping soruşturması mücadelesi 3-4 yıl kadar sürdü.

Ünlü, Filipinler'den gelen Bakan öyküsünü New York'taki "Summer Fancy Food Show"da anlattıktan sonra ekledi:

- **Filipinler'e un ihraç eden**

Brezilya'ya 500 bin harcadık, 1 milyon dolarlık un sattık

UN ve Unlu Mamuller Tanıtım Grubu Başkanı **Turgay Ünlü**, 2-3 yıldır Brezilya pazarı için çalışmalarını belirtti:

- **Brezilya, 202 milyon nüfusu, 15 bin dolar kişi başına geliriyle bizim için çok cazip ama zor bir pazar. Yanbaşındaki Arjantin, bizim rakibimiz. Brezilya'ya ilk un ihracatımızı 2 yıl önce yaptık. 6 bin ton seviyesine ulaştık.**

Brezilya'nın makarnayı ekmeklik buğdaydan ürettiğini vurguladı:

- **Ekonomi Bakanlığı'nın desteğiyle Brezilya'dan ülkemize potansiyel un alıcılarını 11-12 kez eşleriyle birlikte "VIP tur" şeklinde ağırladık. Masrafların yüzde 75'ini Ekonomi Bakanlığı karşıladı.**

Vahap MUNYAR
vmunyar@hurriyet.com.tr

firmalarımızdan 4'ü soruşturmayı sorunsuz atlattı. 6 firmaya da düşük oranlarda ek vergi uyguladılar. Soruşturma yüzde 40'a varan ek vergi planıyla başladığı için, sıkıntıyı o şekilde atlatmak yine de önemliydi.

Filipinler'in Türk un ihracatçıları için çalışan bir pazar olduğunun altını çizdi:

- **Filipinler'e yılda 60-70 milyon dolarlık ihracat yapıyoruz. Orası, bölgede bizim için önemli bir pazar. Filipinler'de 12 un fabrikası üretim yapıyor. Bizdeki faal un fabrikası sayısı 700 dolayında.**

Filipinler'de bir çay üreticisinin şikayetiyle Türkiye'ye karşı yine aynı dönemlerde "kanserojen un" suçlamasının gündeme geldiğini aktardı:

- **Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız 81 ilde detaylı analizler yaptırdı. Sonuçlarını Filipinler'e gönderdik. Ayrıca, verdiğimiz ilanlarla karşı kampanyalar yaptık. Sonunda bize karşı verilen ilanları durdurduk.**

Türkiye, dünyaya 2 milyon 280 bin ton un satıyor, ihracat geliri 1 milyar doları aşiyor... Dünya un pazarında yüzde 17 payla 6 yıldır liderliği sürdürüyor...

Toplam verilere bakınca da 60-70 milyon dolarlık Filipinler pazarı, Türk un ihracatçısı için önem taşıyor.

Göbeklitepe kozu hep devrede tutulsa, un ihracatçısı Filipinler'de biraz daha rahat edebilir mi?

- **Bu harcama ne kadanı buldu?**
- **300-500 bin dolar harcadık.**
- Brezilya'ya un ihracatının parasal boyutu ne kadara ulaştı?

- **Şimdilik 1 milyon dolar.**
- Yani, 1 milyon dolarlık ihracat için 500 bin dolar harcamış olduk.

- **Brezilya'da hedefimiz yılda 50-100 bin tonluk ihracata ulaşmak. O yönde çalışmalarımızı sürdürüyoruz.**

Nuh'un Ankara Makarnası'nın yönetiminde bulunan OAIİB Başkan Yardımcısı **Nihat Uysallı** araya girdi:

- **Brezilyalı makarna üreticisine un satmak Türkiye için başarıdır.**